

Mikkelin kaupunki

Torisääntö

2026

Hyväksytty: Kaupunkikehityslautakunta 17.3.2026 § 25.

Voimassa: 1.5.2026 alkaen

1. TORIKAUPAN MYYNTIPAIKAT	3
1.1. HALLITUSTORIN MYYNTIPAIKAT	3
1.1.1. Kahvilapaikat.....	4
1.1.2. Omin käsin -paikat ja kotitaloustuotteiden myyntipaikat.....	4
1.1.3. Muikkukontti	4
1.1.4. Hallitustorin esiintymislava	5
1.2. ANTOLAN, HAUKIVUOREN JA RISTIINAN TORIEN MYYNTIPAIKAT	5
2. TORIKAUPAN MYYNTIAJAT, YÖMYYNTEI JA YÖSÄILYTYS.....	5
2.1. TORIEN MYYNTIAJAT	5
2.2. YÖMYYNTEI	5
2.3. YÖSÄILYTYS	6
3. YLEISET SÄÄNNÖT, JÄRJESTYS JA TURVALLISUUS.....	6
3.1. TORIMYYJÄN JA TORIN YLLÄPITÄJÄN VELVOLLISUUDET JA OIKEUDET	8
3.1.1. Torimyyjä tai tapahtumajärjestäjä	8
3.1.2. Torin ylläpitäjä	8
3.2. MYYNTIVAUNUT, -PÖYDÄT, MUUT RAKENNELMAT JA KALUSTEET	9
3.3. AJONEUVOT	10
3.4. KAASU, SAMMUTUSVÄLINEISTÖ JA SÄHKÖLAITTEET	10
3.5. TARJOILU JA ILMAISJAKELU HALLITUSTORILLA, KÄVELYKADULLA JA MAAHERRANKADULLA	11
4. HALLITUSTORIN MARKKINAT	11
4.1. KUUKAUSIMARKKINAT	11
4.2. MAALIS- JA MIKKOMARKKINAT	11
5. VUOSIPAIKAT.....	12
5.1. VUOSIPAIKAT JA SOPIMUSKAUSI	12
5.2. MUUT VUOKRAUSEHDOT	13
5.3. VUOKRA	14
5.4. VUOKRASOPIMUKSEN IRTISANOMINEN	14

MIKKELIN KAUPUNGIN TORISÄÄNTÖ

Tämä torisääntö koskee

- Mikkelin Hallitustoria
- Anttolan toria
- Haukivuoren toria
- Ristiinan toreja
- soveltuvin osin myös sellaisia alueita, joita käytetään tilapäisesti torikauppaan tai osana toritapahtumia, kuten kävelykatua ja Maaherrankatua.

Jäljempänä alueista käytetään yhteistä nimitystä tori.

Sääntö koskee perinteisen torikaupan lisäksi kaikkea siihen verrattavaa väliaikaista myynti-, esittely-, ym. toimintaa sekä alueilla järjestettäviä tapahtumia.

Torien toimintaa ohjaa torisääntö, -taksa sekä -kartat, jotka kaupunkikehityslautakunta hyväksyy vuosittain.

Myyntipaikan vuokraaminen ja muu torialueen käyttö on maksullista, ellei toisin mainita. Vuokrahinnat ja muut maksut on kirjattu toritaksaan.

Torin ylläpitäjällä tarkoitetaan Mikkelin kaupungin viranhaltijaa tai muuta tahoa, jolle kaupunki on luovuttanut torin hallinnointiin tai valvontaan kuuluvia tehtäviä.

Torikaupanvalvojalla tarkoitetaan Mikkelin kaupungin kilpailutuksen kautta valittua tahoa, joka vastaa torin päivittäistoiminnasta ja valvonnasta voimassa olevan torisäännön ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Tehtävään kuuluu kaikkien myynti-, näyttely- tai esityspaikan varanneiden toimijoiden neuvonta ja opastus sekä sijoittelu torialueille (myös taajamat), pois lukien vuosipaikat. Lisäksi tehtäviä ovat mm. alueiden siisteyden, huollon ja kunnossapidon sekä muu torisäännön noudattamisen valvonta. Torikaupanvalvojan oikeudet, velvoitteet ja tehtävät määritellään sopimuksessa.

1. Torikaupan myyntipaikat

1.1. Hallitustorin myyntipaikat

- Myyntipaikoiksi luovutetaan torikarttaan merkittyjä paikkoja.
- Yksi myyntipaikka voi käsittää yhden tai useampia ruutuja.
- Myyntipaikkoja voidaan luovuttaa myös torikartasta poiketen, mikäli tähän on perusteltu syy, eikä se aiheuta merkittävää haittaa torin käytölle tai myyjille. Näin mahdollistetaan väliaikainen tai pop-up-toiminta. Pop-up-toiminnalla tarkoitetaan pääsääntöisesti lyhytaikaista, satunnaista toimintaa. Väliaikainen kokeilupaiikka taas voidaan myöntää maksimissaan kahdeksi (2) vuodeksi, ja siitä tehdään erillinen viranhaltijapäätös. Mikäli toiminta vakiintuu, katsotaan sille torikartan mukainen paikka.
- Paikkoja voidaan luovuttaa myös alueilta, joita käytetään tilapäisesti torikauppaan tai osana toritapahtumia, kuten kävelykadulta ja Maaherrankadulta.
- Jos myyntipaikka vuokrataan asiakaspaikkoja vaativaan yritystoimintaan, myyntipaikan hinta mukautetaan pinta-alansa suhteessa samaan hinnoitteluun kahvilapaikkojen (kohta 1.1.1.) kanssa.
- Mikäli vapaana olevasta kahvilapaikasta vuokrataan osa-alueita muuhun toimintaan, myyntipaikasta veloitetaan normaali ruutuhinta.
- Muilla kuin kahvilapaikoilla sallitaan vain vähäinen kahvilatuotteiden tarjoilu päämyyntiartikkelin ohella. Vähäiseksi katsotaan tarjoilupaiikka, jossa on enintään kaksi pöytää ja enintään kuusi asiakaspaikkaa.
- Myyntipaikat sijoitellaan kokonaisuus huomioiden ja mahdollisuuksien mukaan niin, että samaa artikkelia myyvät kauppiat ovat samalla alueella.
- Päämyyntiartikkelin vaihtaminen kesken sopimuskauden on sallittua, mikäli myyntipaikka voidaan sijoittaa tälle myyntiartikkelille tarkoitettulle alueelle. Asiasta on toimitettava kirjallinen hakemus.
- Vuosipaikat (kohta 5) haetaan torin ylläpitäjältä ja niistä laaditaan kirjallinen vuokrasopimus.
- Päivä- ja kuukausipaikat luovuttaa torikaupanvalvoja hakemusten saapumisjärjestyksessä taksan mukaisin hinnoin.
- Kesäkauden kuukausipaikat jaetaan vuosittain 1.5. alkaen vuosipaikkojen sijoittelun jälkeen ja kokonaisuus huomioiden. Kuukausipaikka voi olla vuosittain vaihtuva.
- Päiväpaikat maksetaan heti paikan luovutuksen yhteydessä ja kuukausipaikat kuukausittain torikaupanvalvojalle. Suositeltava maksutapa on korttimaksu.
- Yleishyödyllisille järjestöille ja niihin rinnastettaville hakijoille tai ei-kaupalliseen toimintaan sekä ilmaistapahtumille paikat voidaan luovuttaa maksuttomina.
- Ajanjaksoille, joille sattuu maaliskuu- tai lokakuu, kuukausipaikkoja ei luovuteta lyhyemmäksi ajaksi kuin kolmeksi (3) kuukaudeksi.
- Tukkumyynti ja tuotteiden tukkujakelu torimyyjille on maksutonta yhden tunnin (1 h) päivässä. Tämän jälkeen myyntipaikasta peritään toritaksan mukainen päivähinta.

- Poliittista, uskonnollista tai muuta vastaavaa aatteellista toimintaa sisältävä toiminta ja tilaisuudet sijoitetaan pääsääntöisesti muualle kuin varsinaiselle torialueelle. Torisäännön piiriin kuuluvista alueista tällaisia ovat Maaherrankadun kevyenliikenteen väylän reuna ja kävelykatu. Tapauskohteisesti/vuosittain voidaan kuitenkin harkita kaikkien puolueiden yhteisen vapputapah-tuman osalta tilaisuuden sijoittamista torille.
- Torialueen yhteydessä sijaitsevat ennalta määritellyt jäätelömyyntipaikat kilpailutetaan ja vuokrataan torin ylläpitäjän toimesta erikseen.

1.1.1. Kahvilapaikat

- Hallitustorin torikartassa on viisi (5) kahvila- tai vastaavaan käyttöön merkittyä paikkaa (K).
- Kahviloiden paikkoja voidaan muuttaa tilapäisesti, mikäli tähän on perusteltu syy, eikä se aiheuta merkittävää haittaa torin käytölle tai myyjille.
- Samalla yrittäjällä saa olla ainoastaan yksi (1) tähän ryhmään kuuluva paikka. Toisen vapaana olevan kahvilapaikan (K) vuokraaminen voi kuitenkin olla mahdollista, mikäli kahvilayritys oleellisesti laajentaa tuotevalikoimaansa/tarjontaansa tai tuo myyntiin tuotteita, joita torilla ei vielä ole.

1.1.2. Omin käsin -paikat ja kotitaloustuotteiden myyntipaikat

- Omin käsin -paikat (OM) ovat itse valmistettujen tai tuotettujen tuotteiden myyntiä varten.
- Paikoista ei peritä maksua.
- Paikan leveys on metri (1 m) ja paikoilla on käytettävä kaupungin tarjoamia myyntipöytiä.
- Pöytä on tarkoitettu ensisijaisesti kolmelle (3) myyjälle, tarvittaessa kuudelle (6).
- Pöytien päädyt on varattu vuosimyyjille.
- Paikkoja ei voi varata etukäteen, vaan ne täytetään saapumisjärjestyksessä.
- Paikkaa ei voi varata toiselle myyjälle.
- Pöytiä ei saa siirtää ilman lupaa.
- Kotitaloustuotteiden myyntipaikat (KO) varataan kuten vuosipaikat (kohta 5) ja niistä peritään toritaksan mukainen maksu.
- Kotitaloustuotteiden myyntipaikoilla tulee käyttää kaupungin tarjoamia pöytiä.
- Kotitaloustuotteiden myyntipaikoilla voi toimia ainoastaan ei-arvonlisäverovelvollinen myyjä.

1.1.3. Muikkukontti

- Muikkukontilla tarkoitetaan Hallitustorilla sijaitsevaa konttia, jota vuokrataan pääsääntöisesti lyhytaikaiseen käyttöön, viikko kerrallaan.
- Mikäli halutulle ajalle ei ole muita varauksia tai hakijoita, voidaan Muikkukonttia vuokrata myös pidemmäksi aikaa tai päivätaksalla.
- Muikkukontti varataan torikaupanvalvojalta, joka antaa tarkemmat ohjeet ja perii maksut.
- Kesäajan (1.5.–31.8.) varaukset tulee tehdä 30.4. mennessä.

- Joulun ajan (1.–31.12.) varaukset tulee tehdä 31.10. mennessä.
- Varausajan päättymisen jälkeen paikat jaetaan tai tarvittaessa arvotaan, minkä jälkeen vapaaksi jääneitä aikoja voi tiedustella torikaupanvalvojalta.

1.1.4. Hallitustorin esiintymislava

- Esiintymislava on vapaassa käytössä pop-up-esiintymisille aina, kun se on tyhjä.
- Lavan voi myös varata halutulle ajankohdalle.
- Esiintymislava varataan torikaupanvalvojalta, joka antaa tarkemmat ohjeet ja perii maksun mahdollisesta sähkön käytöstä.
- Lavan käyttö on maksutonta.

1.2. Anttolan, Haukivuoren ja Ristiinan torien myyntipaikat

- Anttolan, Haukivuoren ja Ristiinan torien varaamisessa, käytössä ja muussa toiminnassa on noudatettava torisääntöä.
- Torien Omin käsin -pöydät (kohta 1.1.2) täytetään tulojärjestyksessä. Pöytiin ei oteta ennakkovarauksia.
- Torien vapaat myyntialueet on määritelty kunkin alueen torikartassa.
- Torikauppaa puisto- tai muilla alueilla saa harjoittaa vain erityistilaisuuksissa torin ylläpitäjän luvalla.

2. Torikaupan myyntiajat, yömyynti ja yösäilytys

2.1. Torien myyntiajat

- Normaalina toriaikana torimyyjän tulee sitoutua myyntiin vähintään klo 8–15 välille, ellei muusta ajankohdasta ole sovittu torikaupanvalvojan kanssa.
- Myyntiä saa harjoittaa muinakin aikoina.
- Ympäri vuorokautinen myynti on mahdollista, mikäli myyjä hakee yömyyntiluvan (kohta 2.2).
- Torimyyntin alkamis- ja päättymisaikoja Hallitustorilla ei ole määrätty kuin markkinapäiville
  - kuukausimarkkinat 7–15.
  - Maalis- ja Mikkomarkkinat
    - ensimmäisenä päivänä 7–18
    - toisena päivänä 7–17
- Kävelykadun ja Maaherrankadun myyntiajat noudattavat Hallitustorin myyntiaikoja osana toritapahtumia, muulloin myyntiajat ovat sovittavissa.
- Anttolan, Haukivuoren ja Ristiinan toreilla torimyynti on sallittu klo 7–17 välillä.

2.2. Yömyynti

- Yömyyntilupa tarkoittaa, että torimyyjä sitoutuu jatkamaan päivittäistä myyntiä vähintään klo 18.00 saakka.
- Luvan saatuaan myyntikojua tai -ajoneuvoa ei tarvitse siirtää yöksi pois torilta.

- Lupa ei oikeuta pelkän myyntikojun, -laitteen tai -ajoneuvon säilyttämiseen torilla normaalin myyntiajan jälkeen.
- Poikkeuksena heinäkuu, jolloin myyntiä tulee tehdä päivittäin sekä joulukuu, mikäli torilla järjestetään joulutori.
  - Heinäkuussa yömyyntilupa velvoittaa pitämään myyntipistettä auki myös viikonloppuna. Mikäli myyntiä ei tehdä lauantaina ja sunnuntaina, on myyntikalusto siirrettävä pois.
  - Joulukuun ajalta yömyyntimaksua ei peritä, vaikka myyjä sitoutuu noudattamaan yömyyntin ehtoja ja joulutorin muita ehtoja. Maksuttomuuden ehtona on, että myyjä osallistuu jouluseen tunnelmaan koristelemalla myyntipisteensä, tarjoamalla jouluista ohjelmaa tai muulla vastaavalla tavalla.
- Yömyyntin ajankohdasta on ilmoitettava torikaupanvalvojalle ja toimitettava kirjallinen ilmoitus torin ylläpitäjälle.
- Lupaehtojen rikkomisesta annetun huomautuksen jälkeen seuraa luvan peruuttaminen.

2.3. Yösäilytys

- Yösäilytyslupa koskee torimyyjiä, jotka eivät sitoudu olemaan myyntipaikalla kaikkina toripäivinä tai jatkamaan myyntiä edellä mainitun yömyyntiluvan mukaisesti.
- Luvan saatuaan myyntikojua tai -ajoneuvoa ei tarvitse siirtää yöksi pois.
- Lupa ei kuitenkaan oikeuta myyntikojun, -laitteen tai -ajoneuvon säilyttämiseen torilla, vaan kalusto voi olla tyhjillään ainoastaan erikseen sovittuna yksittäisiä päiviä.
- Yösäilytyksen ajankohdasta on ilmoitettava torikaupanvalvojalle ja toimitettava kirjallinen ilmoitus torin ylläpitäjälle.
- Lupaehtojen rikkomisesta annetun huomautuksen jälkeen seuraa luvan peruuttaminen.

3. Yleiset säännöt, järjestys ja turvallisuus

- Torimyyjän tulee noudattaa puhtaudesta ja siisteydestä annettuja määräyksiä ja pitää vuokraamansa alueet ja niiden lähiympäristö siisteinä.
- Torimyyjän tulee toimia turvallisuutta vaarantamatta.
- Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei ole häiriötä liikenteelle, muille torimyyjille, torilla toimiville tai asioiville.
- Kävelykadun tai Maaherrankadun myyntipaikoilla on huolehdittava siitä, että jalankulku ei esty.
- Kävelykadun myyntipaikoille tavarat on toimitettava kantaen, moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo on kielletty.
- Puhetta, musiikkia tai muuta ääntä esitettäessä ei saa käyttää äänenvahvistimia ilman torikaupanvalvojan lupaa.
- Torimyyjän tai hänen henkilökuntansa esiintyminen torilla päihtyneenä myyntiaikana on kielletty. Mikäli torimyyjä esiintyy päihtyneenä tai hänen käyttöksensä antaa perustellun aiheen epäillä päihtymystä, järjestyksenvalvojalla, vartijalla tai torikaupanvalvojalla on oikeus puuttua

tilanteeseen ja tarvittaessa keskeyttää myynti. Lisäksi myyntipaikan vuokrasuhde tai käyttöoikeus voidaan irtisanoa heti lakkaavaksi.

- Torimyyjä ei saa toiminnallaan tai epäasiallisella käytöksellään heikentää luottamusta torikaupaan tai muuten vahingoittaa torikaupan mainetta. Rikkomuksesta myyntipaikan vuokrasuhde tai käyttöoikeus voidaan irtisanoa heti lakkaavaksi.
- Kahviloilla ja muilla vastaavia palveluja tarjoavilla tulee olla roska-astiat, joista esimerkiksi tuuli tai linnut eivät pääse levittämään jätteitä.
- Torikojujen ulkopuolella ei saa säilyttää jätteitä, vaan ne tulee lajitella torilla oleviin jäteastioihin lajitteluohjeiden mukaisesti tai kuljettaa Metsäsairilaan.
- Jäte- tai huuhteluvesien kaataminen sadevesikaivoihin on kielletty.
- Muikkurakennuksen pesutila toimii ainoastaan astioiden huuhtelutilana. Ruoanjätteiden ja likavesien kaataminen pesutilan lavaaariin/viemäriin on kielletty. Torimyyjä on velvollinen huolehtimaan astioiden hygieenisestä puhdistamisesta muualla kuin torialueella.
- Paistorasvoja ei saa laittaa viemäriin tai sekajätteeseen, vaan ne tulee viedä biojätteeseen. Pienet rasvamäärät tulee ensin imeyttää esimerkiksi käsipyyhepapereihin tai pakata biohajoavaan pakkaukseen. Mikäli rasvamäärät ovat suuria, tulee paistorasvat kerätä erillisiin astioihin ja sopia niiden tyhjennyksestä joko valitsemansa jätehuoltoyhtiön tai Suomen Kasviöljykierrätys Oy:n kanssa. Rasva-astiat tulee säilyttää siististi ja säältä suojassa, eikä niistä saa kerryttää varastoa myyntipisteelle.
- Kahviloihin vedetyt vesi- ja jätevesiputket on poistettava myyntikauden päättyessä, ellei toisin sovita.
- Sähkölukkojen koodeja ei saa luovuttaa ulkopuolisille.
- Majoittuminen ja yöpyminen torialueella on kielletty.
- Rahapelit torilla on kielletty.
- Torien pelastusteitä ei saa käyttää torimyyntitoimintaan edes tilapäisesti. Pelastustiet on pidettävä esteettöminä.
- Torimyyjä tai toiminnan järjestäjä vastaa kustannuksellaan joko tahallisesti tai huolimattomuudellaan aiheuttamistaan vahingoista torin tai kadun pinnoille, alueelle tai rakenteille, muille torikauppiaille sekä -asiakkaille ja muille torin käyttäjille.
- Anniskelu:
  - Hallitustorin sekä Anttolan torin ja sataman tapahtuma-alueilla on AVI:n ennakoon hyväksymä anniskelualuelupa. Tämän lisäksi torimyyjän on tehtävä AVI:lle hakemus anniskeluoikeuden käyttämisestä ja saatava myöntävä päätös. Myös kesäkahvilayrittäjät voivat hakea anniskelulupaa.
  - Torimyyjän tulee esittää suunnitelma, miten asiakkaille mahdollistetaan riittävät wc-tilat, mikäli niitä lupa-asioihin liittyen toiminnalle vaaditaan. Muikkurakennuksen sanititilojen käytöstä sovitaan erikseen torin ylläpitäjän kanssa.

3.1. Torimyyjän ja torin ylläpitäjän velvollisuudet ja oikeudet

3.1.1. Torimyyjä tai tapahtumajärjestäjä

- Sitoutuu noudattamaan vaatimuksia, joita järjestyslaki ja valvovat viranomaiset terveydenhoitolain ja –asetuksen, elintarvikeasetuksen, jätelain, rakentamislain, torin turvallisuus- ja pelastussuunnitelman ja muiden säädösten nojalla määräävät.
- Sitoutuu noudattamaan torisääntöä.
- Sitoutuu hyväksymään mahdolliset toria ja torikauppaa koskevien säännösten ja määräysten muutokset sekä mahdolliset liikenne-, katu-, johto-, puhtaanapito- tms. töiden toimenpiteet.
- Vakuuttaa, etteivät sen omistus- tai päätösvaltasuhteet tai toiminta ole Suomen viranomaisten, EU:n tai YK:n asettamien pakotteiden piirissä.
- On velvollinen huolehtimaan itse toimintansa mahdollisesti vaatimista viranomaisluvista.
- Ei saa antaa väärää tai harhaanjohtavaa tietoa tuotteiden laadusta tai alkuperästä.
- Ei voi vaatia torin ylläpitäjää rajoittamaan torisäännön mukaista toimintaa vuokraamansa alueen ulkopuolella.
- Tapahtumajärjestäjä on velvollinen huolehtimaan turvallisuudesta, siisteydestä ja järjestyksenvalvonnasta käyttöönsä saamallaan alueella ja sen välittömässä läheisyydessä. Poliisi tai torin ylläpitäjä voi asettaa lupaan ehtoja järjestyksenvalvojista.
- Tapahtumajärjestäjällä on oikeus sallia torimyynti vuokraamallaan alueella. Tällöinkin tulee noudattaa torisäännön määräyksiä soveltuvien osin.

3.1.2. Torin ylläpitäjä

- Määrittelee torialueelle soveltuvan toiminnan.
- Voi tehdä tarvittaessa torialueen myyntipaikkoihin muutoksia, mikäli tähän on perusteltu syy, eikä se aiheuta merkittävää haittaa torin käytölle tai myyjille.
- Voi vuokrata torin tai sen osan tilapäisesti muulle tapahtumajärjestäjälle. Vuokrattava alue pyritään järjestämään siten, että se ei aiheuta merkittävää haittaa torin käytölle tai muille paikan vuokranneille myyjille. Torin ylläpitäjä voi kuitenkin perustelluista syistä keskeyttää toritoiminnan tapahtuman ajaksi. Tällöin
  - toripaikkasopimukset eivät ole voimassa vuokratulla alueella, eikä torikauppa ole siten sallittua.
  - torin ylläpitäjä ei ole velvollinen järjestämään korvaavia myyntipaikkoja eikä hyvittämään mahdollista ansionmenetystä.
  - myyntipaikan vuokra keskeytyksen ajalta hyvitetään.
  - myyjillä, joilla on voimassa oleva yömyyntilupa, on oikeus myyntipaikkaansa tapahtuman aikana, mikäli tapahtuman luonne tämän mahdollistaa.
- Viranomaisilla on oikeus keskeyttää toritoiminta esimerkiksi valtakunnallisen paraatin tai muun viranomaisten toimesta järjestettävän tapahtuman vuoksi, jolloin toripaikkasopimukset eivät ole voimassa, eikä torimyynti ole sallittua.

- Torin ylläpitäjällä sekä viranomaisilla on oikeus rajoittaa liikennettä ja liikkumista torialueella, milloin se yleisen turvallisuuden tai järjestyksen ylläpitämisen vuoksi on tarpeen.
- Torin ylläpitäjällä sekä viranomaisilla on oikeus keskeyttää torisäännön tai turvallisuusmääräysten vastainen toiminta ja poistattaa määräysten vastaiset laitteet, rakennelmat ja tuotteet.

3.2. Myyntivaunut, -pöydät, muut rakennelmat ja kalusteet

- Hallitustorilla käytettävistä kalusteista ja myyntilaitteista on erillinen kalusteohje. Myyntipaikan saanut on velvollinen tutustumaan ohjeeseen ja noudattamaan sitä.
- Torille ei saa sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia, jotka edellyttävät rakennusoikeutta.
- Kahvila tai muu yleisörakennelma, jota voi kerrallaan käyttää vähintään viisi (5) luonnollista henkilöä ja joka on paikallaan pidempään kuin kolme (3) kuukautta, tarvitsee rakentamisluvan rakennusvalvonnasta. Lupa on maksullinen ja sitä haetaan sähköisesti Lupapiste-järjestelmän kautta. Lisätietoja kalusteohjeessa.
- Torin ylläpitäjällä on tarvittaessa oikeus puuttua kaluston kuntoon, ulkonäköön ja sijoitteluun liittyviin asioihin vuokra-alueella. Vaaditut muutokset on toteutettava viimeistään seuraavaan toimintakautteen mennessä.
- Myyntipaikan toiminnot ja kalusteet, mukaan lukien mainoslaitteet, on sijoitettava vuokratun alueen sisäpuolelle ja myyntitarvikkeet tulee varastoida torikojun sisälle.
- Katokset ja rakennelmat on varusteltava niin, ettei tuuli voi siirtää tai rikkoa niitä.
- Torimyyjän tulee huolehtia esteettömästä pääsystä myyntialueelleen. Torikaupanvalvoja ohjeistaa ja tarkastaa esteettömyyden.
- Myyntipaikalle tulee laittaa selkeästi näkyville torimyyjän nimi ja yhteystiedot.
- Myyntipaikan rakentaminen ja purku on tehtävä viikon sisällä vuokra-ajan alkamisesta ja päätymisestä. Mikäli rakentaminen ja/tai purku kestää pidempään, jatkaa se vuokra-aikaa.
- Myyntipaikan ulkopuolelle sijoitettaville kalusteille ja mainoslaitteille on haettava erillinen lupa. Luvan saatuaan mainoslaitteita on mahdollista sijoittaa enintään kaksi (2) kappaletta, yksi (1) Maaherrankadun ja yksi (1) Porrassalmen kadun laitaan. Maaherrankadulla sijoituspaikat sijaitsevat parkkihallin sisääntulon nurmialueilla ja Porrassalmenkadulla nurmialueella. Mainoslaitteet tulee kerätä pois yöksi.
- Hallitustorin pintaan ei saa upottaa kiinnikkeitä tai muita laitteita, jotka voivat vahingoittaa torin alla olevan pysäköintilaitoksen vesieristeitä tai rakenteita.
- Myyntipaikka on tyhjennettävä välittömästi, viimeistään tunnin kuluessa luvan päättymisestä. Edellä mainittu ei koske myyjiä, jotka ovat hakeneet yömyyntiluvan (kohta 2.2.) tai jotka ovat saaneet torin ylläpitäjältä luvan pitää kalustoa torilla pidempään.
- Torin ylläpitäjä voi kuljettaa ilman lupaa myyntialueelle jätetyn myyntivaunun, -pöydän, ajoneuvon, rakennelman tai tavarat pois omistajan, haltijan tai myyntipaikan haltijan kustannuksella.

3.3. Ajoneuvot

- Moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo ja pysäköinti torilla on kielletty, lukuun ottamatta lupaan perustuvaa huoltoajoa ja tieliikennelain mukaisen liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen oikeuttamaa ajamista ja pysäköintiä.
- Moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo ja pysäköinti on kielletty kävelykadulla, lukuun ottamatta lupaan perustuvaa huoltoajoa liikennemerkeistä ilmenevänä aikana.
- Ajoneuvo saa olla myyntipaikalla vain silloin, kun myynti tapahtuu ajoneuvosta.
- Moottoriajoneuvojen alla on käytettävä suojausta öljy- ja nestevuotojen varalta.
- Öljyvuotojen tai vastaavien vahinkojen siistimisestä aiheutuneet kustannukset peritään vahingon aiheuttajalta.
- Lyhytaikainen torimyyjän tai tapahtumajärjestäjän ajoneuvon pysäyttäminen torilla kuorman purkua tai lastausta varten on sallittu vain ajoneuvokohtaisella luvalla. Tällöinkään ajoneuvo ei saa tukkia pelastusteitä, eikä haitata alueella liikkumista tai muiden myyjien toimintaa. Kuorman purkamisen tai lastauksen jälkeen ajoneuvo on siirrettävä välittömästi pois torialueelta.
- Tavarantoimittajan ajoneuvon pysäyttäminen kuorman purkua tai lastausta varten on sallittu siten, että ajoneuvossa on näkyvillä selkeä ilmoitus, kenelle tavaraa ollaan toimittamassa ja milloin ajoneuvo on tullut paikalle. Kuorman purkamisen tai lastauksen jälkeen ajoneuvo on siirrettävä välittömästi pois torialueelta.
- Huoltoajo Hallitustorille tapahtuu Raatihuoneenkadun puoleisesta ajoneuvoliittymästä, ellei muuta ole sovittu.
- Luvattomasta pysäköinnistä määrätään pysäköinninvalvontalain mukainen seuraamus.
- Torin ylläpitäjällä on oikeus siirtää luvatta pysäköity ajoneuvo pois sen omistajan tai haltijan kustannuksella.

3.4. Kaasu, sammutusvälineistö ja sähkölaitteet

- Nestekaasun käytöstä myyntipaikalla tulee ilmoittaa etukäteen. Tällaiset myyjät sijoitetaan paikoille, jotka on katsottu pelastusviranomaisten kanssa nestekaasulle sopiviksi.
- Nestekaasua saa olla enintään 22 kg myyjää/myyntipaikkaa kohti.
- Nestekaasua ei saa käyttää vierekkäisillä myyntipaikoilla varsinaisia kahvila- ja myyntipaikkoja lukuun ottamatta.
- Kahviloilla, lämmintä ruokaa myyvillä, avotulta käytävillä ja muilla sellaisilla myyjillä, joiden toiminnassa on palovaara, on oltava saatavilla riittävä sammutusvälineistö ja henkilökunnan on osattava käyttää niitä.
- Myyntipaikat, joissa käytetään avotulta, on suojattava niin, ettei tuli voi tarttua vaatteisiin tai rakenteisiin kovallakaan tuulella.
- Savu ei saa aiheuttaa haittaa muille torilla oleville.
- Kahviloilta ja muilta sähkön suurkäyttäjiltä vaaditaan sähkön kulutuksen mittaamista ja laskutusta varten omat sähkömittarit, joiden alkulukemat tulee ilmoittaa kauden alussa torin ylläpitäjälle. Torikaupanvalvoja ilmoittaa kulutuslukemat kauden aikana ylläpitäjälle erikseen sovituina ajankohtina.

- Muilta kuin kahviloilta ja suurkäyttäjiltä sähkön käytöstä peritään toritaksan tai arvioidun kulutuksen mukainen korvaus.
- Sähkölaitteet saa liittää verkkovirtaan vain ulkokäyttöön hyväksytyillä kaapeleilla.
- Myyntipaikalla käytettävien sähkölaitteiden vikavirtasuojauksien tulee olla toimivia.
- Kulkuväylille tulevat johdot on sijoitettava niin, etteivät ne aiheuta kompastumisvaaraa, sähköjohtojen tulee olla merkittyinä ja suojattuina.
- Sähköä ei saa johtaa ilman lupaa torialueen ulkopuolelle.

3.5. Tarjoilu ja ilmaisjakelu Hallitustorilla, kävelykadulla ja Maaherrankadulla

- Alueet, joita tarjoilu- ja ilmaisjakelusäännöt koskevat ovat Hallitustori, kävelykatu ja Maaherrankatu välillä Hallituskatu – Raatihuoneenkatu.
- Ei ilmaisjakelua, jos torilla on ko. tuotteita myynnissä maksullisella toripaikalla. Poikkeuksena kävelykatu välillä Mikonkatu - Maaherrankatu, jossa ilmaisjakelu sallittu.
- Ilmaisjakelu sallittu, jos tuotteet ostetaan torilla tai torin välittömässä läheisyydessä toimivalta yritykseltä.
- Jos tarjoilusta aiheutuu savu- tai muuta haittaa, tulee siitä tehdä erillinen ilmoitus torikaupanvalvojalle, joka antaa toimintaohjeet ja katsoo sopivan paikan toiminnalle.
- Karamellien, tulitikkujen yms. pientavaroiden ilmaisjakelu on sallittu.
- Kaupungin järjestämissä omissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa ilmaisjakelu on sallittu.
- Poikkeuslupa ilmaisjakeluun voidaan myöntää erityisen painavasta syystä.

4. Hallitustorin markkinat

- Säännöllisesti markkinoilla oleville myyjille lähetetään hyvissä ajoin tieto markkinoista.
- Paikkamaksut peritään paikan luovutuksen yhteydessä. Suositeltava maksutapa on korttimaksu.
- Vuosikauppiaiden tulee ilmoittaa torikaupanvalvojalle viimeistään vuorokautta (1 vrk) ennen osallistumisestaan kuukausimarkkinoille ja kahta (2) kuukautta ennen osallistumisestaan Maalis- ja Mikkomarkkinoille. Muutoin paikka voidaan luovuttaa edelleen.

4.1. Kuukausimarkkinat

- Hallitustorin kuukausimarkkinat järjestetään joka kuukauden ensimmäisenä arkilauantaina lukuun ottamatta maalis- ja lokakuuta, jolloin kuukausimarkkinoita ei ole. Myyntiajat on kirjattu kohtaan 2.1.

4.2. Maalis- ja Mikkomarkkinat

- Maaliskuussa järjestetään Hallitustorilla kaksipäiväiset Maalismarkkinat sen viikon keskiviikkona ja torstaina, jolle kuukauden 15. päivä sattuu.

- Lokakuussa Hallitustorilla järjestetään kaksipäiväiset Mikkomarkkinat sen viikon tiistaina ja keskiviikkona, jolle kuukauden 15. päivä sattuu.
- Maalis- ja Mikkomarkkinoille tulee sitoutua pääsääntöisesti kahdelle (2) päivälle. Vain yhdeksi (1) päiväksi ilmoittautuneet sijoitetaan torin reunapaikoille.
- Mikäli kahdeksi (2) päiväksi ilmoittautunut ei saavukaan myyntipaikalle molempina päivinä, paikkamaksu peritään koko ajalta.
- Hallitustori ja mahdolliset muut myyntialueet varataan markkinoiden käyttöön markkinoita edeltävänä päivänä kello 12 alkaen, jolloin myyntipaikkoja saa alkaa pystyttämään.
- Myyntikojut ja muut rakennelmat saavat olla paikallaan yön yli.
- Maalis- ja Mikkomarkkinoille järjestetään yövartiointi kahdeksi yöksi.
- Myyntikojut ja muut rakennelmat tulee poistaa välittömästi, viimeistään kolmen (3) tunnin kuluessa myyntiajan päättymisestä.
- Säännöllisesti Maalis- ja Mikkomarkkinoilla oleva myyjä saa olla poissa yksiltä peräkkäisiltä samannimisiltä markkinoilta menettämättä etuoikeuttaan vakiintuneeseen markkinapaikkaansa.

5. Vuosipaikat

5.1. Vuosipaikat ja sopimuskausi

- Vuosipaikkaa haetaan torin ylläpitäjältä.
- Mikäli samalle myyntipaikalle on useampi hakija, paikan saajan ratkaisee torin ylläpitäjä ensisijaisesti hakemusten perusteella tai vaihtoehtoisesti arpomalla.
- Ennen vuosipaikan myöntämistä, uusien hakijoiden kanssa tehdään kaksi (2) kolmen (3) kuukauden määräaikaista kokeilusopimusta (yhteensä kuusi (6) kuukautta). Kokeilusopimuksen aikana hakija testaa toimintansa kannattavuuden torilla. Määräaikaiset kokeilusopimukset laatii torikaupanvalvoja.
- Torimyyjällä, jolla on voimassa oleva kokeilusopimus, on etuoikeus vuosipaikkaan kyseiselle paikalle.
- Vuosisopimus laaditaan kirjallisena ja se alkaa määräaikaisena.
- Määräaikainen vuokra-aika on yksi (1) vuosi tai erikseen sovittaessa kolme (3) vuotta.
- Sopimuskausi alkaa 1.5., ellei toisin ole sovittu.
- Sopimuskauden alkaessa ja sopimuksen voimassaoloaikana noudatetaan kaupunkikehityslautakunnan hyväksymiä kulloinkin voimassa olevia ehtoja.
- Koska vuosipaikkaan on etuoikeus sillä torimyyjällä, jolla on voimassa oleva vuosisopimus kyseisestä paikasta, vuokrasopimus jatkuu määräajan jälkeen toistaiseksi voimassa olevana, ellei sopimusta irtisanota jommankumman osapuolen toimesta vähintään neljä (4) kuukautta ennen ma. sopimuskauden päättymistä tai jos irtisanomiseen ei ole muuta sääntöjen mukaista perustetta.
- Toistaiseksi voimassa olevan vuosipaikan irtisanomisessa noudatetaan kahden (2) kuukauden irtisanomisaikaa.

- Myyntipaikan saaminen voidaan evätä sellaiselta, joka on toiminut sääntöjen vastaisesti tai jolla itsellään, samaan talouteen kuuluvalla perheenjäsenellä tai torimyyntiin osallistuvalla liikekumppanilla on maksujäämiä Mikkelin kaupungille, ellei niistä ole hyväksyttyä ja voimassa olevaa maksusuunnitelmaa.
- Torin ylläpitäjä voi tehdä tarvittaessa torialueen myyntipaikkoihin muutoksia, mikäli tähän on perusteltu syy, eikä se aiheuta merkittävää haittaa torin käytölle tai myyjille.

5.2. Muut vuokrausehdot

- Yritys tai henkilö (perheinen) saa samalla torilla pitää hallussaan enintään kolmea (3) myyntipaikkaa, joista enintään yksi (1) voi olla kahvilapaikka. Toisen vapaana olevan kahvilapaikan (K) vuokraaminen voi kuitenkin olla mahdollista, mikäli kahvilayritys oleellisesti laajentaa tuotevalikoimaansa/tarjontaansa tai tuo myyntiin tuotteita, joita torilla ei vielä ole. Pelkkä kahvilapaikan laajennus ei kuitenkaan oikeuta paikan vuokraamista.
- Myyntipaikalla voi olla vain yksi (1) haltija.
- Myyntipaikkaa tai osaa siitä ei voi siirtää kolmannelle osapuolelle ilman torin ylläpitäjän lupaa.
- Myyntipaikan siirto torimyyjän perheenjäsenelle tai perilliselle on hyväksyttävä, ellei epäämिसelle ole erityistä syytä. Siirtotoive on ilmoitettava kirjallisesti.
- Koko liiketoiminnan luovuttamisen yhteydessä voi myös myyntipaikan siirtää luovutuksen saajalle edellyttäen, että saaja täyttää torisäännön mukaiset ehdot.
- Mikäli torimyyjä ei saavu paikalle kesäaikana (1.6.–31.8.) ja markkinapäivinä kello 8.00 mennessä tai talvella kello 9.00 mennessä, paikka voidaan luovuttaa toiselle päiväpaikkana toritaksan mukaisella hinnalla, ellei muusta ajankohdasta ole sovittu torikaupanvalvojan kanssa.
- Talviaikana torikaupanvalvoja voi tiivistää myyntipaikkoja lähemmäksi toisiaan. Uudelle paikalle siirtyvä myyjä maksaa uuden paikan mukaisen maksun.
- Vuosipaikan haltija voi hakea 30.9. mennessä vapautusta taksan mukaisista paikkamaksuista talviajalle 1.11.–28./29.2. Vapautusta myönnetään minimissään kalenterikuukauden ajaksi.
- Torikahviloiden osalta vapautus on mahdollista ajalla 1.10.–31.3.
- Vapautus edellyttää myyntipaikan tyhjentämistä vapautuksen ajaksi.
- Vapautunut paikka voidaan luovuttaa vapautuksen ajaksi samalle myyjälle päiväpaikkana tai toiselle myyjälle päivä- tai kuukausipaikkana ilman, että vuosipaikan haltija menettää oikeuttaan jatkaa myyntipaikalla vapautuksen päättymisen jälkeen.
- Vapautuksen saaneella myyjällä ei ole vapautuksen aikana etuoikeutta saada tapahtumissa omaa myyntipaikkaansa.
- Mikäli torimyyjä toimii ympärivuotisesti ja on hakenut yömyyntiluvan, torimyyjälle voidaan myöntää poikkeustapauksessa lupa myynnin keskeytykseen/toiminnan sulkemiseen ilman, että myyntipaikkaa tarvitsee tyhjentää. Lupa myönnetään maksimissaan kuukaudeksi. Lupa ei oikeuta taksan mukaisista maksuista vapautukseen, eikä muista vuokratun alueen huoltamiseen liittyvistä velvollisuuksista. Keskeytystä on haettava vähintään kuukautta ennen keskeytyksen toivottua alkamista.

- Torin ylläpitäjä järjestää vuosittain kevätkatselmuksen vuokra-alueella vuokralaisen kanssa.

5.3. Vuokra

- Vuosipaikasta peritään kaupunkikehityslautakunnan hyväksymän kulloinkin voimassa olevan toritaksan mukaista kuukausivuokraa.
- Kuukausivuokra peritään alkavalta kalenterikuukaudelta, mikä tarkoittaa, että vuokra peritään myös vajaalta kuukaudelta. Erikseen voidaan sopia puolen kuukauden maksusta, mikäli jonakin kuukautena toimintaa ei ole kuin satunnaisina päivinä.
- Vuokran yhteydessä laskutetaan myös muut mahdolliset maksut, kuten yömyyntilupa ja sähkö.
- Omaan toimintaan liittyvä käyttövesi sisältyy vuokrahintaan.
- Vuosipaikat laskuttaa torin ylläpitäjä.
- Vuokra ja muut maksut on suoritettava laskituksen mukaan eräpäivään mennessä.
- Viivästyskorko määräytyy korkolain mukaan. Maksamattomien laskujen perintä on siirretty perintätoimiston hoidettavaksi.
- Vuosipaikan saaneen, lukuun ottamatta vuosirinkelipaikkoja, tulee suorittaa ensimmäisen vuokranmaksun yhteydessä kolmen (3) kuukauden vuokravakuus. Vakuutta ei peritä, jos vuosimaksu maksetaan vuokrasopimuksen alkaessa yhdessä osassa.
- Vuokrasopimuksen päättyessä vuokravakuus palautetaan takuuajan päätyttyä. Takuu-aika on yksi (1) kuukausi vuokrasopimuksen päättymisestä.
- Torin ylläpitäjä voi tarvittaessa pidättää vuokravakuuden itsellään laiminlyötyjen maksujen suorituksena tai muista laiminlyönneistä aiheutuneiden seuraamusten korjaamiseksi.

5.4. Vuokrasopimuksen irtisanominen

- Vuokrasopimukset alkavat määräaikaaisina, eikä niitä voi irtisanoa kesken ma. vuokrakauden muilla kuin torisäännössä mainituilla tai maanvuokralain mukaisilla perusteilla. Vuokrasuhde jatkuu toistaiseksi voimassa olevana ma. vuokrakauden loputtua.
- Torin ylläpitäjä voi kuitenkin hyväksyä myyjän toimittaman irtisanomisen, mikäli irtisanomiseen on erityinen syy. Irtisanomisaika on tällöin vähintään irtisanomisilmoituksen tiedoksisaantia seuraavat neljä (4) täyttä kalenterikuukautta.
- Toistaiseksi voimassa olevan vuosimyyntipaikan irtisanomisessa noudatetaan kahden (2) kuukauden irtisanomisaikaa.
- Jos vuokran ja muiden maksujen suorittaminen määräaikana laiminlyödään toistuvasti tai torimyyjä olennaisesti rikkoo muita torisäännössä lueteltuja vuokrausehtoja, on torin ylläpitäjällä oikeus irtisanoa sopimus heti lakkaavaksi.
- Myyntipaikan vuokrasuhde tai käyttöoikeus voidaan irtisanoa myös torisäännön tai maanvuokralain vastaisen toiminnan tai muiden rikkomusten seurauksena ja tarvittaessa periä siivous- tai korjaustyön kustannukset. Rikkomuksista voi seurata myös järjestyslain mukainen rangaistus.